

Konferencja Naukowa

DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE CYBERBEZPIECZEŃSTWA. ASPEKTY PRAWNE, ORGANIZACYJNE I TECHNICZNE

Warszawa, 7 sierpnia 2020 r., godz. 10.00-14.00

Platforma komunikacyjna PTI - MS Teams PTI

Struktura źródeł wiedzy o cyberbezpieczeństwie

dr hab. prof. US Aleksandra Monarcha-Matlak
mgr Dominika Skoczylas

Instytut Nauk Prawnych
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Szczeciński

KLASYFIKACJA ŹRÓDEŁ WIEDZY O CYBERBEZPIECZEŃSTWIE

Ze względu na:

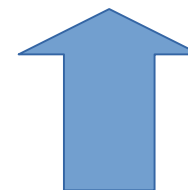
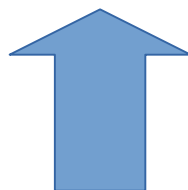
- **zasięg:** krajowy, międzynarodowy
- **pochozenie:** wewnętrzne, zewnętrzne
- **nazwę/rodzaj aktu:** dyrektywa, ustawa, rozporządzenie, strategia
- **przedmiot ochrony:** usługi kluczowe, usługi cyfrowe, infrastruktura telekomunikacyjna, ochrona przed cyberprzestępczością, cyberterroryzmem
- **gałąź prawa:** prawo administracyjne, prawo komunikacji elektronicznej, prawo cywilne, prawo karne, prawo gospodarcze publiczne

Struktura źródeł wiedzy o cyberbezpieczeństwie

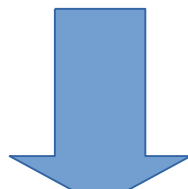
AKTY PRAWNE

PUBLIKACJE ZWARTE

**ARTYKUŁY
W CZASOPISMACH**

**ŹRÓDŁA WIEDZY O CYBERBEZPIECZEŃSTWIE
RÓŻNORODNOŚĆ/ INTERDYSCYPLINARNOŚĆ**

**PLATFORMA INTERNETOWA
MINISTERSTWA CYFRYZACJI**

ORZECZNICTWO

**INNE ŹRÓDŁA
INTERNETOWE**

ZAGADNIENIA BĘDĄCE PRZEDMIOTEM ANALIZY W KONTEKŚCIE CYBERBEZPIECZEŃSTWA¹

- jawność i dostęp do informacji publicznej
- społeczeństwo informacyjne
- środki komunikacji elektronicznej
- technologie informacyjno-komunikacyjne
- cyberprzestrzeń i cyberbezpieczeństwo
- informatyzacja
- cybernetyka i cyfryzacja
- świadczenie usług drogą elektroniczną (usługi kluczowe i usługi cyfrowe)
- ochrona danych osobowych
- cyberprzestępczość
- e-administracja

¹ Pozostające w bezpośrednim bądź pośrednim związku z tematyką cyberbezpieczeństwa

Struktura źródeł wiedzy o cyberbezpieczeństwie

AKTY PRAWNE

Ustawa z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2019 r., poz. 123, 730).

Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2019 r., poz. 700, 730).

Ustawa z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 162).

Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2018 r., poz. 1560).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2018 r. w sprawie wykazu usług kluczowych oraz progów istotności skutku zakłócającego incydentu dla świadczenia usług kluczowych (Dz.U. 2018, poz. 1806).

Uchwała nr 125 Rady Ministrów z dnia 22 października 2019 r. w sprawie Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2019-2024 (M.P. 2019, Nr 1037).

Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości, sporządzona w Budapeszcie dnia 23 listopada 2001 r. (Dz. U. 2015, poz. 728).

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii (Dz. Urz. UE L 194), **dyrektywa NIS**.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), (Dz. Urz. UE L 119/1), RODO.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. Urz. UE L 257/73 z 28.08.2014): **rozporządzenie eIDAS**.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 (akt o cyberbezpieczeństwie), (Dz. U. UE 2019/L 151/15

PUBLIKACJE ZWARTE I ARTYKUŁY W CZASOPISMACH

I MONOGRAFIE BĄDŹ PUBLIKACJE WIELOAUTORSKIE– SPÓJNE, ZWARTE, FACHOWE, OPISUJĄCE ZNACZENIE INSTYTUCJI, WYJAŚNIAJĄCE TERMINOLOGIE, TRAKTUJĄCE POJĘCIE CYBERBEZPIECZEŃSTWA W SPOSÓB INTERDYSCYPLINARNY, NP.

- *Jawność i jej ograniczenia. Idee i pojęcia*, tom I, red. G. Szpor, Warszawa 2016,
- *Internet. Strategie bezpieczeństwa*, red. G. Szpor, A. Gryszczyńska, Warszawa 2017,
- *Cyberbezpieczeństwo. Zarys wykładu*, red. C. Banasiński, Warszawa 2018,
- *Informatyzacja administracji publicznej. Nowa jakość usług publicznych dla obywateli i przedsiębiorców*, M. Ganczar, Warszawa 2009,
- *Ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. Komentarz*, red. W. Kitler, J. Taczowska-Olszewska, F. Radoniewicz, Warszawa 2019.

II ARTYKUŁY W CZASOPISMACH – PRZEGLĄD OKREŚLONEGO PROBLEMU, ZWIĄZANY Z ZAINTERESOWANIAMI BADACZA, NP.

- Czarnecka A., *Wybrane obowiązki operatorów usług kluczowych na gruncie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa*, Informacja w Administracji Publicznej, nr 2/2019.
- Mickiewicz P., *System bezpieczeństwa cybernetycznego państw europejskich. Analiza porównawcza*, Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego, nr 1(11)/2017.
- Monarcha-Matlak A., *Pojęcie komunikacji elektronicznej w doktrynie i aktach prawnych*, Lingwistyka Stosowana, nr 24(4)/2017.
- Radziejewski K., *Cyberbezpieczeństwo w administracji rządowej w Rzeczypospolitej Polskiej*, Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego, nr 16 (9)/2017.

ORZECZNICTWO I ŹRÓDŁA INTERNETOWE

I ORZECZNICTWO – najczęściej nawiązuje do cyberbezpieczeństwa w kontekście bezpieczeństwa doręczeń elektronicznych, wolności gospodarczej, przeważnie w aspekcie technologicznym, np. Wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 20 listopada 2018 r., KIO 2277/18

II ŹRÓDŁA INTERNETOWE:

1. PLATFORMY INTERNETOWE ZARZĄDZANE PRZEZ ADMINISTRACJĘ PUBLICZNĄ, NP. MINISTERSTWO CYFRYZACJI, MON;
2. SPECJALNE PLATFORMY INTERNETOWE ZAJMUJĄCE SIĘ TEMATYKĄ CYBERBEZPIECZEŃSTWA – NP. CYBER.MIL.PL;
3. ARTYKUŁY PRASOWE, REKOMENDACJE, OPINIE.

WNIOSKI

- 1. AKTY PRAWNE POWINNY ODZWIERCIEDLAĆ FAKTYCZNY STAN WIEDZY, MOŻLIWOŚCI ZASTOSOWANIA ICT W USŁUGACH PUBLICZNYCH I ADMINISTRACJI**
- 2. PUBLIKACJE ZWARTE STANOWIĄ SPÓJNY, FACHOWY, OPISUJĄCY ZNACZENIE INSTYTUCJI, WYJAŚNIAJĄCY TERMINOLOGIE, TRAKTUJĄCY POJĘCIE CYBERBEZPIECZEŃSTWA W SPOSÓB INTERDYSCYPLINARNY ZBIÓR POJĘĆ, PRZEDSTAWIAJĄ STANOWISKO DOKTRYNY. ARTYKUŁY OPISUJĄ ZAŚ ZARYS OKREŚLONEGO PROBLEMU PRAWNEGO.**
- 3. BRAK JEDNOLITEGO, CAŁOŚCIOWEGO KOMPENDIUM WIEDZY WYCZERPUJĄCEGO TEMATYKĘ CYBERBEZPIECZEŃSTWA, NP. LEKSYKONU CYBERBEZPIECZEŃSTWA (CEL: UJEDNOLICENIE TERMINOLOGII). ISTNIEJĄ NATOMIAST KOMENTARZE DO USTAWY O KRAJOWYM SYSTEMIE CYBERBEZPIECZEŃSTWA**
- 4. ŹRÓDŁA INTERNETOWE SĄ DOŚĆ ROZPROSZONE, NALEŻY UWAŻAĆ NA AUTENTYCZNOŚĆ INFORMACJI UMIESZCZONYCH NA NIEAUTORYZOWANYCH STRONACH, KTÓRYMI ZARZĄDZAJĄ PASJONACI CYBERBEZPIECZEŃSTWA, NIEKONIECZNIE SPECJALIŚCI; NALEŻY KORZYSTAĆ ZE STRON MINISTERIALNYCH, INSTYTUCJI PUBLICZNYCH.**
- 5. ORZECZNICTWO NAWIĄZUJE POŚREDNIO DO TEMATYKI CYBERBEZPIECZEŃSTWA, NAJCZĘŚCIEJ W KONTEKŚCIE SWOBÓD GOSPODARCZYCH, INFORMATYZACJI W ADMINISTRACJI, CZY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH**

Dziękujemy za uwagę